

NAPREDNJAK

NEJUNAČKOME VREMENU U PRKOS!

RUKOPISI SE NE VRACAJU.
PISMA I POŠILJKE NEPLA-
-- ČENE NE PRIMAJU SE. --
OGLASI SE RACUNAJU 16 PA-
RA PO PETIT RETKU, A ZA
VIŠE PUTA PO POGODBI.
PRIOPĆENJA I ZAHVALE 20
-- -- PARA PO RETKU. -- --

Pretpлата: za Šibenik (donošenjem kući) godišnje Kr. 5.— za Austr.-
Ugarsku Monarhiju godišnje kr. 6.50 — za inozemstvo godišnje kr.
8.50 — Pojedini broj u mjestu 8 para, vani 10 para.

IZLAZI SVAKOG PETKA.

Odgovorni urednik: A. - VJEKOSLAV TRINAJSTIĆ.
Izdavač, vlasnik i tisak „Pučka Tiskara“ Dr. V. Iljadica i drugovi
u Šibeniku

Jedna politika.

U svim pokrajinama, u svim država-
vama, gdje žive narod našeg jezika vodi
se od davnina jedna politika.

Od granica Italije preko Koruške,
Štajerske i Kranjske, pak preko svih
hrvatskih i srpskih zemalja i država,
preko bivše turske carevine, od jadrans-
skog do egejskog i crnog mora vodi se,
il se sa više il manje uspjeha traži i
nastoji da bude vodjena jedna politika.

Ta politika nije od jučer, ona je
od vjekova, samo što u prošlom i ovom
vijeku ona biva vodjena odrešitije, inten-
zivnije i bezobzirnije.

Ova odrešitost, ova intenzivnost i
bezobzirnost imade svoj izvor i tumač
u tome, što plemena, koja obitavaju u
tim zemljama, počеше da se bude, da se
snalaze u svijesti i nalaze, da su udo-
vima jednog naroda, da su jedan narod,
koji nemože da ima međusobnih opreka,
nemože da ima više života, više politi-
čkih tvorba, već može, već smije i mora
imati jedan život, jednu budućnost, o-
pravdanu svim zakonima pisanim i ne-
pisanim, ljudskim i božjim.

Osvit novog doba, pospješen ide-
jama velike francuske revolucije o pra-
vima čovjeka i naroda, o demokratiza-
ciji prava i dužnosti za sva ljudska bića,
uprepastio je sve one parasitske slojeve
društvene i privilegovane narode, koji
gledahu na naš narod i na njegove
krasne zemlje i toplim suncem obasjana
mora kao na nešto, što ima i mora po
nekim istorijskim pravima da služi njima
i njihovoj *wolgeborenskoj* djeci.

Ta istorijska prava zahtijevahu i
nalazahu zakonitim, da kmet, da rob u
porodu mora ostatim kmetom i robom
sve do smrtne postelje, a njemu najviše
pravo, najviša nagrada, da vjerno kme-
tuje i robuje.

Takovim kmetskim plemenima i
ropskim narodima ne treba višeg života,
viših kakvih ideala.

Viši život mu je komad kruha, viši
ideal prijazni pozdrav gospodarev: »bravo
robovi!« — pozdrav, nepopraćen udar-
cem nemilog bića, ljute kandžije.

Slovinci i njihova Slovenija, znadu
dobro za tu politiku. Znadu dobro, ko-
liko svoga izgubiše, koliko li napredo-
vaše, koliko im se daje da neumru, ko-
liko li oduzimlje da ih nestane kao naroda.

Jedna te ista politika vodi se u
Hrvatskoj i Slavoniji od davnina i dan
današnji. Dok bijahu dobri *soldati*, »silni
i hrabri graničari«, stavljahu im na čelo
generale da ih vode iz pobjede u pobjedu,
da pomiču na šire i na dalje granice
državne; al, kad htjedoše biti dobri ljudi,
dobri domorodci sa komad svoje kućice,
svoje slobodice, eh, onda im poslaše
Kuene, Rauhe i Cuvaje, Akurte i Na-
stiče, e da ljudi, e da kmeti nebi zabo-
ravili što su bili i što smiju biti. Kmeti.

I u Bosni i Ercegovini vodi se jedna
ista politika, politika neke dresure, ka-
kvu vidimo gdje po cirkusima vrše kro-
titelji lava, slonova, medvjeda i drugih
beštija, gdje ukroćeni lav, slon il med-
vjed vuče u kočijici grabljivi rod mačaka
na radost i smijanje publike.

A podjemo li dalje pa pogledamo
preko granice dolje na Balkan, opet na-
lazimo jednu i istu politiku. Ta, njezinim
čedom bijaše glasoviti „*status quo*“, nje-
zinim maslom nepuštanje Srbije na ja-
dransko more, njezinom lukavo uvijenom
igrom nacionalnog principa bijaše i pi-
tanje Skadra; — jabukom te politike
biće da je i današnji bratoubilački rat
srpskobugarski i sve ovake il slične stvari
koje svoje pozorište imadu ovdje na tlu
Balkana, a izvor svoj ondje, gdje se od
vjekova pletu konci nevoljne sudbine našeg
naroda i sveg Jugoslavjanstva.

Biće kogod pomislio, da valjda za-
boravimo Dalmaciju. Ne, zaboravimo,
ostavimo ju zadnju, kao našu najbližu
domovinu, koju takodjer usrećuje jedna
te ista politika.

Kad je sve što je krštena i poštena
na krugli zemljinoj kliknulo od radosti što
nestaje smrdljivog Turčina i njegova re-
žima sa Balkana, tom općem klikanju
pridružila je svoj glas i naša Dalmacija.
Kliknula je od srca i duše, — ta, Ko-
sovo, srpstvo, rod je po srijedi, ta krv
je, nije voda! Ono srpstvo i srpska krv,
što mi sve zovemo hrvatskim, a zovući
ga nit mu šta dajemo, nit šta oduzi-
mljemo.

Širom svega našeg naroda probu-
dilo se nešto, što je do danas stalo kao
zatrnuo, kao zapretano lugom stoljetnog
ropstva; zaplamsalo je, zasvijetlilo svuda,
pa je i u Dalmaciji buknuo plamen
oduševljenja.

Hej, stiže glas: Srbadija je na Ko-
sovu! a nama svima od radosti srce pod
grlo; guši nas srce, škaklje nas suza,
na mah nemožemo ni kliknuti, ni podvi-
knuti.

I svi se nadjosmo zajedno, svi u
Dalmaciji bez razlike stranaka, *svi i mi*
u Šibeniku; mi svi, jučer zavadjeni do
noža a onog dana na okupu kao jedna
duša, kao jedan čovjek; osjećamo blizinu,
jedinstvo misli i čutstva.

Nešta velika je nad nama, je pred
nama; srce i duša sluti nešto, i to nešto
nas ujedinjuje moralno, duševno, jer je
to nešto istog sadržaja, neki objavljeni
veliki ideal, koji nam se ukazao u sjaju
poput sunca na istoku.

Svi, svi ovdje kličemo, svi smo kli-
cali, svi bez razlike pružali ruke pram
tom velikom idealu, htjeli dohvatiti ru-
kom Njega — sa istoka sunce.
Pak?!

Pak se dogodilo iza toga opet ne-
što, čemu se niko nije mogao, nije smio
nadati.

U našem gradu (jer sad dalje nei-
djem) nastao je razdor u narodnim re-
dovima, a niko nas nezna zašto, niko
nevidi pravog uzroka tome, a svima nam
je žao toga. Strah nas je nečega. . . .

Pogledajmo se dobro medju se, po-
gledajmo svi dobro oko sebe, pogledajmo
na sve susjede bliže i dalje, zamislimo
se i zapitajmo se ovo dvoje:

Nijesmo li žrtvom čije vješte intrige?
Nevrši li se pomoću nas i ovdje, u
našem gradu ona prije spomenuta —
jedna ista politika.

Strah pred njome bio je otac ne-

djeljnoj skupštini i — ako je brat obne-
vidio i zalutao, da ga spasimo.

Natrag, braćo, u redove narodne!
natrag već danas, sutra može biti kasno!

Proti jednoj politici jedan (čvrst i
složan) bojni red! *č V.*

Šibenik 20. srpnja 1913.

Svakome je od nas dobro poznato, ka-
kovo je nesnosno stanje vladalo u našem
gradu do nazad malo mjeseci. Napetost stra-
načka vladala je ovdje kao nigdje drugdje.
Svak je javno vidio, a dandanas već svak
javno takodjer priznaje, da iz onakog stanja
koliko interesi mjesni, toliko i interesi narod-
ni crpiše samo štetu.

Naša stranka, izlučena iz javnog sudje-
lovanja, bila je u opoziciji, koju je ona ak-
centovala kad jače kad blaže, dokazujući, da
stanje stvari koje je bilo, nije bilo zdravo.

Prvi put se svi bez razlike mišljenja
nadjosmo zajedno pred jednim istom činom
onoga dana, kad smo onako sjajno i još ne-
vidjeno dali oduška našem srcu i bujici čuv-
stava, koja nikoše u nama na glas sjajnih
pobjeda srpskobugarskih vojska protiv Tur-
čina.

Malo dana poslije toga segnula je poz-
nata ruka na autonomiju naših općina i dvi-
je općine, Šibenika i Splita, bile su raspuš-
tane. Zna se, zašto.

Kad se je svak i ovdje i u pokrajini
najmauje nadao i baš uprav onog dana, ka-
da je tadašnje općinsko upraviteljstvo i vi-
jeće našeg grada na poznati način bilo liše-
no onih časnih mjesta, na koja ih bijaše
digao jedan dio građanstva, naša ju stranka
na javnom mjestu na sred poljane pre-
ko svojih najboljih ljudi, podignutim gla-
som dala izraza svog potpunog zadovoljstva
nad ondašnjim držanjem opć. uprave i pru-
žila ruku pomirnicu i ruku pomoćnicu ljudi,
ma, kojima ih valjda nebi niko na svijetu
bio mogao približiti.

Naša je stranka to učinila bezinteresno,
bez pripravljanja i bez ograđivanja, jer je
pred očima imala više narodne interese, pred
kojima iščezava svaka osobna i stranačka
strast, pred kojima mora da se prije ili po-
slije pokloni svaka silovitost.

Što učinismo onda, ne kajemo se danas.
Odgovor vlasti, koja je segla svojom
rukou na opć. autonomiju, bio je taj, da je
poslije cijelo građanstvo, a ne samo jedan
dio njega, diglo one iste ljude na mjesta, sa
kojih bijahu na poznati način maknuti.

Cijelo građanstvo, ima koje vrijeme,
stoji svjedokom nekih prizora, što se odigra-
vaju medju redovima one stranke i onih
njenih ljudi, koji su u protest državnoj vlasti
bili od tog građanstva dignuti opet na
mjesto, otkle bješe maknuti.

U redovima stranke prava ovdje, — a
i po drugim našim krajevima — pukao je
razdor, i taj razdor zahvatio je mah u većin-
dimenzijama. To se događa baš u ovo i
ovako doba, koje za naš narod nije najlakše,
nije bez pogibelji. i baš u doba, kad je
naša stranka osjetila vjehovnu dužnost, da
mora, zaboravivši sve razlike i opreke, pru-
žiti ruku i pomoći e da ovi kritični dani
našem narodu budu što manje teški, a nikako
kobni i štetni.

Najjači prizor tog pravaškog razdora
odigrao se dne 6. lipnja tek. god. na sjed-
nici opć. vijeća, gdje je frakcija, koja se
kupi oko Dr. Dulibića, predala pismeni glas
nepovjerenja frakciji, koja se kupi oko Dr. a
Krstelja.

Poslije gore rečenih dana, kad je naša
stranka onako bezinteresno i samoprijegorno
učinila svoj rodoljubivi korak prama prava-
škoj stranci, mi ne vidimo da bi se ista
znatna il za naš grad il više narodne inte-
rese štetna bilo dogodilo, što bi opravdavalo
nastali razdor u redovima pravaškim.

Vremena su teška, vremena, koja zah-
tijevaju prijedora sa svih strana, e da na-
rodna energija uzbude mogla postaviti što
jači, što uspješniji otpor svemu tugjinskomu,
svemu, što sa stanovite strane dolazi, da naš
narod prignječi za nove druge decenije.

Ovo i jedino ovo potaklo nas je da
radi uspostavljenja mira i reda toli potrebi-
toga našem gradu, kao i cijeloj našoj domo-
vini, a radi zajedničke nam pogibelji i slo-
nog političkog djelovanja te ustrajanja na
onoj novoj stazi, koju je cijela Dalmacija
sebi odabrala na sastanku u Zadru —
po predstavnicima svih narodnih stranaka u
mjestu sazovemo cjelokupno građanstvo
našeg grada na skupštinu, e da ovo ispita
uzroke ovih zalosnih pojava, što se događaju
u našem gradu.

Cjelokupno građanstvo odazvalo se je
s velikim interesom ovom našem pozivu, te
je u nedjelju 20 tek. mj. na tisuće (na 1800
pohrlilo u kazalište „Mazzoleni“, da čuje i
— sudi.

Skupština je započela točno u 10 sati.

Na ovu skupštinu bio je preporučenim
pismom pozvan i gradski zastupnik, vijećnik
općine šibenske Dr. Ante Dulibić, ali nije
pristupio ni on, niti ijedan od njegovih
drugova.

Otvor skupštine.

Dr. V. Iljadica, kao predsjednik sa-
zivačkog odbora, predlaže da se bira pred-
sjednik, na što je gosp. M. Mirković pred-
ložio istog Dr. Iljadicu, što bi aklamacijom
primljeno. Zamjenikom predsjednika izabran
je Dr. Vinko Smolčić, a zapisničarima go-
spoda: Dr. A. Bego, Dr. M. J. Dominis i
Pero Magazin.

Na to predsjednik skupštine Dr. V.
Iljadica pozdravlja skupštinu, zahvaljuje na
izvanrednom, neočekivanom odazivu građan-
stva, što dokaziva kakovim živim interesom
građani Šibenika prate svoje gradske i do-
movinske posle.

Zatim je Dr. Iljadica uz burno odo-
bravanje u kratkim potezima obrazložio svr-
hu ovog sastanka po prilici onako, kako smo
gori u našem uvodu napisali. Završio je ri-
ječima:

Potreba je zajamčiti mirnoću razprav-
ljanja, za to ću ja nastojati da uzdržim pod-
puni red i čuvam slobodu svačijeg govora.
Preporučujem da se poštuje svačije mišljenje.
Javljam da su prijavljeni za rieč Dr. A.
Makale, Dr. N. Subotić i Dr. M. Drinković,
a slobodno je i svakomu drugomu da se
meni prijavi za rieč.

Dr. A. Makale govori u ime hrvatske pučke napredne stranke u Šibeniku.

Naša je politika dosad poput sunco-kreta gledala sad u Rim, sad opet u Beč i Peštu.

Iz Beča i Pešte razne vlade znamo kako su s našim narodom postupale i izvr-gavale ga svakojakim mukam. Potrebna je bila zato najveća sloga, pa smo s toga i mi zaboravili na sva ona strahovita međusobna trvenja i stranačke borbe i složili smo se, jer smo htjeli da našoj politici udarimo slobodarski biljeg. Ushićeni pobjedama braće na Balkanu, svi smo složno dali oduška našem srcu u veličanstvenim manifestacijama. (*Dobro je! Živio!*)

Šibenik je među prvim započeo i sudjelovao ovim manifestacijama. Mi svi, a u našim prvim redovima i načelnik Dr. Krstelj (burni živio!) našli smo se na okupu, rame uz rame, a uz nas su bili i današnji protivnici Dr. Krstelja.

Pa što se je sada dogodilo u našem javnom životu.

Zatim je Dr. Makale u smislu rezolucije predložene po predstavnicima svih stranaka razložio, kako je ovo rovanjenje i nepouzdanica izdana D. Krstelju maslo vlade i klerikalaca (burni: Doli klerikalci), te je na koncu upravio Dr. Krstelju ovaj apel: Neka se drži daleko od onoga jata, koje nije nikada znalo boriti se skupa složno i bratski kao drug s drugom, nego koje je znalo samo za odnošaje gospodara i roba! Dr. Krstelju ni čast gradjanina, ni čast načelnika ne dozvoljava pak da bude ničiji rob! — Kličem stoga i njemu i svim njegovim drugovima živili! (Burno odobravanje. Živio Krstelj! Doli Dulibić! Doli klerikalci!)

Dr. Subotić: U ime Srba izjavljuje uvjerenje, da ne postoje razlozi nepovjerenja prema šibeničkom načelniku Dru. Krstelju. Ogradne općinske dugove nije načelnik u stanju da napravi sam na svoju ruku, bez znanja i bez privole ostalih općinskih upravitelja. Pa gdje su dakle ostali odgovorni, načelnikovi drugovi? Ta oni su u većini, zašto su načelniku dopustili, zašto su ga opet birali? Bez sumnje jer su držali da je Dr. Krstelj najsposobniji i najbolji među njima.

Na što se žale načelnikovi napadači? — Na rušenje Crkve i narodne budućnosti. — U jednom pismu od predsjedništva jednog svešteničkog udruženja, traži se od Dra. Krstelja da promjeni svoj pravac, koji ne vodi općinu u propast već općinare u pakao. Kako je jasno, boje se dakle za opstanak Crkve. Ali, gospodo, vi dobro znate da, ako ima ista u ovoj monarhiji što je obezbijegjeno i sigurno, to je Crkva. Nju čuvaju svi od najvećega do najmanjega državnog činovnika. Ona ima veliki materijalni oslon na svojim ogromnim imanjima sam olumučki arci-biskup ima 4 milijuna kr. godišnjeg prihoda. Crkva ima sama u sebi snage za samoobranu, jer Sv. Pismo kaže: Vrata paklena ne će nikad nadvladati.

Što se tiče vjere to je posao savjesti pojedinaca. Blago onome, koji može da vjeruje; neka se svakome ostavi sloboda da traži put, koji će ga dovesti u raj. (Burno! Veselost!) Za sve te razloge nije potreba nijednoj stranci da ispisuje na svoj barjak da će braniti Crkvu. (Tako je. Živio!)

Sad je na redu druga tačka: narodna budućnost. U ovo posljednje doba odkad su sve narodne stranke složno istupile, sa izvjesne strane stalo se isticati, da je taj novi pokret opasan po hrvatski narod, jer su Srbi krenuli naprijed, ojačali su, pak će Hrvatima zaprijetiti ozbiljna opasnost. Tu opasnost po Hrvatsku vide i ističu oni, koji ne žele dobra ni Hrvatima ni Srbima. (Tako je!) Razmirica, između Hrvata i Srba više nema. Magju nama nema više nikakve razlike. Ako bilo — bilo pa se spominjalo. Vremena stara odoše u nepovratu.

I Srbi isto kao i Hrvati iskreno žele jednu veliku, ujedinjenu Hrvatsku Državu. Ali pošto Srbi ne će da budu robovi nigdje pa ni u Hrvatskoj, Srbi žele da Hrvatska

bude svoj gospodar, ničiji rob, bez veriga i bez okvira.

Srbi ne će i ne smiju nikad zaboraviti one lijepe manifestacije za pobjedu naše braće na Balkanu te zato srpska stranka u Šibeniku ima osobito povjerenje u Dr. Krstelja. (Živio Dr. Krstelj! Burno pljeskanje).

Dr. Drinković u svom govoru obrazlaže stanovište pravaša šibenskih, te navadja da se pred par mjeseci ne bi nitko bio nadao, da će se u Šibeniku podignuti proti načelniku D. Krstelju baš oni, koji su mu govorili da je on njihov vodja, njihov idol, naime Dulibić, Kulić (**doli!** cjelokupnog gradjanstva). Kad je jednom u interesu cijelog naroda prvi Šibenik započeo složnim radom, svak je mislio da će ta sloga ostati trajna, ali dogodilo se čudo, a učinio ga je biskup Pappafava (burni **doli!**) Trebalo je razbiti narodnu slogu i počelo se je tobož u interesu uprave općinske napadati D. Krstelja. Ako je što bilo neuredna u općinskoj upravi, bilo je to stoga, što je D. Krstelj puštao baš tim vijećnicima da slobodno rade, jer im je podavao povjerenje, kojeg oni nijesu zasluživali. I baš oni su imali sada da ustanu proti D. Krstelju. Pravo kaže narodna poslovica: Neboj se onoga, komu nijesi učinio dobra!“

D. Dulibić se i njegova družina skrivaju, to je njihov uzgoj; da su oni ljudi izašli bi sa onim gnjusnim barjacom Pappafave, Alfrevića i vladinova, dočim oni svoje sramote zavijaju u trobojnicu, premda svak vidi da su crno-zuti

Kao podpredsjednik stranke pravaške otkriva D. Drinković zatim intencije i rad svoj kao i ostalih pravaških vodja kroz zadnji decenj: počam od god. 1902.

God. 1907 upravio je pismo Mili Starčeviću, pozivajući ga da se odaleči od crno-žutog Franka, god. 1908. okupljalo se sve pravaše na zajednički rad, god. 1909. za vrijeme okupacije okupljalo se je sve proti zajedničkom nam tlačitelju, god. 1910. pravaši su se *tako ponizili, da su pružili ruku popovima*, jer su htjeli dati i njima prilike da se bore za narodnu stvar, ali sada su se uvjerali da *nijedna stranka narodna ne može imati svećenstvo kao borioca uza se za narodnu stvar*; god. 1911. pravaši su pružili ruku svim narodnim strankama. Sada je napok. izbila jasno težnja nekih da ovu stranku (pravašku) skuće i stave u službu klerikalizma i vlade.

Na nekim sastancima — u Opatiji — nami je rečeno, da mi pravaši moramo nekoga *braniti proti Srbiji*. Tada sam ja rekao, da se *Hrvat nijedan neće dati na tu službu* ti agenti provokateri zgadiše me Još god. 1908—1909 stvarale su se u Hrvatskoj legije da brane tobož svoju zemlju od Srbije. To se je htjelo ove godine činiti i od nas (pravaša), ali mi smo im kazali da smo proti takoj podloj borbi I u Šibeniku stalo se je u januaru ov. god. šaputati nešto takova. U Božić je došao D. Dulibić iz Beča i stao nam pripovijedati, kako se je D. Trubić nudio vladi, pa zašto ne bi i *mi (pravaši) to učinili*. I u našem Sokolu padali su poklici u tom smislu, za vladu A za Božić nam je isti biskup Pappafava (**doli!**) najavio osobno, što on misli U to je i *svećenički odbor upravio pismo D. Krstelju i meni (Drinkoviću)* gdje nam se predbacuje da smo se *združili s demokratima, koji da ruše vjeru*

Kad se mi nijesmo htjeli odazvati svim ovim njihovim pozivima i ponudama, stali su udarati i po nama i došlo je do ovih nemira; htjeli su nam oduzeti tiskaru i list, utemeljili

su napokon svoj list i započeli pokopavati Sokol, izdali nepovjerenje itd.

Ovo je mreža sistema, koji bi na ovaj način htio da se naš narod glodje i uništava kao do danas. Da smo mi htjeli raditi u osobne svrhe bili bi se njih držali, pa ko bi nas srušio. Ali mi smo ostali uz složne narodne redove. Jer grad Šibenik usprkos vladi, kleru i nekim domaćim sinovima, hoće da ostane svoj i za narod.

Sada nam predbacuju da nijesmo vjerni programu, jer da nijesmo za okvir. Okvir je riječ *prevarno* nametnuta; narod ne može da bude zaokviren, vezan kô kaić uz brod pa da ga ovaj vuče kako hoće

Na koncu je D. Drinković, osudivši rovanjenje klerikalne frakcije Dulibićeve, zahvalio gradjanstvu na onako brojnom posjetu.

Predsjednik Dr. Iljadica pita dali još tko želi govoriti, a buduć se nitko ne prijavlja, predlaže da se rezolucija sastavljena od predstavnika svih stranaka pročita.

Dr. A. Bego čita predloženu rezoluciju kako slijedi:

Na skupštini gradjana Šibenika držanoj na 20. Jula 1913., a sazvanoj od predstavnika svih narodnih stranaka u gradu i posjećejoj od pristaša Hrvatske Pučke Napredne, Srpske, Hrvatske i Pravaške stranke iz grada i okolice, prihvaća se jednodušno slijedeća

REZOLUCIJA.

I. Uzevši u obzir da se od složenog istupa cijele Dalmacije u Zadru nakon proslave pobjeda balkanskih naroda nije ništa do danas dogodilo, što bi opravdalo napadaje na politički rad D. Krstelja i njegovih drugova, te obzirom da bi razlozi, navedeni od gradskog zastupnika i vijećnika D. Dulibića i njegovih 28 drugova u njihovoj nepouzdanici iznešenoj dana 6. Juna t. g. na sjednici općinskog Vijeća, barem u istoj mjeri vrijedili za svih 29 potpisanih vijećnika, koji su sačinjavali dotično i danas sačinjavaju većinu vijeća i upraviteljstva, — skupština cjelokupnog gradjanstva, bez razlike stranaka, smatra tu nepouzdanicu činom političkim i učinjenim u političke svrhe.

II. Skupština prema tomu izražava D. Krstelju i njegovim drugovima svoje povjerenje za to, što su iskreno i dosljedno ustrajali na onom putu, koji je bio započeti sa manifestacijama gradova Šibenika, Spljeta i Dubrovnika, a koji je izražen na sastanku cijele Dalmacije u Zadru, odraz mišljenja i osjećaja svega našega naroda.

III. Skupština sa ogorčenjem konstatira, da se vidi — na čelu onom pogibeljnom pokretu, kojemu je zadaća da tobože u ime vjere i najčišćega hrvatstva, omete i uništi veliko zajedničko djelo svih stranaka u Dalmaciji — baš narodnog zastupnika i gradskog vijećnika D. Dulibića te dok duboko žali, da se on, koji je u prvom redu bio pozvan da štiti interese naroda, odvojio od narodnih redova i stupio u tabor, od koga se narod ne može nadati nikakvom dobru, — skupština svih narodnih stranaka u Šibeniku izražava svoje nepovjerenje koli njemu, toli svim onima, koji su pokušali, da u Šibeniku a preko Šibenika u cijeloj Dalmaciji sruše tek započeti zajednički rad svih narodnih redova.

IV. Skupština na koncu jednodušno izriče tvrdnu odluku svih narodnih stranaka u Šibeniku, da će ustrajati na stazi, koju je sebi odabrala cijela Dalmacija na sastanku u Zadru, jer je uvjerenja da naš narod u današnjim teškim prilikama samo iz složenog političkog djelovanja može da crpi

potrebitu snagu za velike narodne zadaće.

Kad je predsjednik stavio rezoluciju pročitanu na glasovanje, bila je ista jednodušno, aklamacijom primljena od svih prisutnih.

Na to je bila zatvorena — nešto prije podne — skupština, te se skupština burno pozdravljajuć predsjednika Dr. Iljadicu, Dr. Krstelja itd. mirno razidjoše.

Ljubo Mičević, Zuvala.

Vama —

Vama: pobornici pravde i istine, propovednici sloge, bratstva, jednakosti; ljubitelji napretka i plemenitosti;

vama: zaštitnici potlačenih i poniženih; ublažitelji tuge i čemera; nosioci sunca i slobode —

vama pevam pesmu ovu.

Vama: heroji koji zadiviste svet požrtvovanjem, delima, uspesima, verom u se i svesnošću sebe;

vama, koji poput lavova i divova jurnuste u život ili smrt;

vama, koji visoko digoste zastavu mlade, zdrave nacije i preporodiste postojbinu —

vama pevam pesmu ovu.

Vama: koji prezirete drskost i samovolju;

vama: koji razumete roba i osećate bol njegov;

vama: na koje su još mnogi polumrtvi pogledi uprti;

vama: koji ste pali i koji će te padati za narod i otadžbinu —

vama kličem: Slava!

Politički pregled.

Situacija na Balkanu.

Žalosni rat među saveznicima balkanskim — o kojem smo najvoljeli mučati — razbistrio je ipak teško zamršeni položaj, smanjio napetost, stišao strasti, fanatizam i zasukanost, koju nije moglo da stiša nego krvavo oružje. I ako je žaliti ove ogromne žrtve i proljevanje bratske slavenske krvi, tješimo se, jer svako zlo ne dolazi da škodi. Obijesna Bugarska sa svojim Ferdinandom na čelu dobila je zasluženu lekciju, Srbi — doista uz teške gubitke — ovjenčali su se lovorom slave, koja će ostati vječnom. Zadužili su nas i sve Slavene i pokazali su se pravim junacima, pravim viteзовima i jedinim borcima za slavensku stvar. Najcivilizovaniji među saveznicima najoduševljeniji rodoljubljem, najspretniji u politici učinili su čudesa i pripravili bolju budućnost slavenskom Balkanu, te će na njihovu snagu i silu morati računati i oni, koji su nas do jučer zvali divljacima („wilde Völker“) i usljivcima.

Situacija se na Balkanu u zadnji čas sve više pogoršava, te je slabe nade u mir. Bugari prave svakojake poteškoće, te dok je poslala svoje delegote u Niš, da utanače preliminarni ugovor sa Srbijom i Grčkom, a onda da skupa povedu mirovne pregovore u Bukareštu — dotle provocira i dalje sukobe na granici.

Novine javljaju, da je Bugarska napravna i sklona na slijedeće koncesije: Solun sa okolicem uključiv i Seres ostaju posjed Grčke. Kavala ostaje Bugarskoj. Bugarska ne plaća nikakve ratne odštete za štete koje počinise komitske čete u Makedoniji.

Turci međjuto sve dalje prodiru u Traciju, te su već zauzeli Lile-Burgas, Kirkilise i Drinopolje, ali joj velesile neće popustiti, jer hoće da se

mir, utanačen u Londonu, poštiva. Rusija je ozbiljno zaprijetila Turskoj, te mobilizuje proti njoj svoje armije u Aziji.

Stanje je još uvijek teško, te se neke velesile i opet spremaju na ponovne mobilizacije i intervencije.

Hrvatsko pitanje. Objelodanjujemo kraljevo ručno pismo, kojim se umirovljuje dosadašnji komesar Hrvatske Cuvaj, imenuje novim komesarom baron Skeretez, a grof Pejačević ministrom Hrvatske. Cuvaj je „za zasluge dobio ugarsko barunstvo.“

Dopisi.

Iz Sinja.

Što ima i nema u Sinju. Slike i prilike iz naravi.

Glava I.

Kad čovjek hoće da sa estetične strane promotri jedno živo biće, najprije mu padne pogled na glavu toga stvora, a onda na ostale dijelove tijela. Razumijet ćete stoga dragi gosp. uredniče u koju svrhu i ja počinjem prvom glavom najprvoga građanina prve dalmatinske varoši, moleći Vas usput, da me izvinete na svim stilističkim i gramatičnim pogriješcima u opisu toga bića, jer amo u Sinju, dok nam ne zapišti hladni tuš sa Kosinca, ljudima je vruće, a vi znate kakove se stvari na vrućini i nehote zbivaju. — Dakle: naš preljubljeni načelnik D.r Marović, nakon nekakova žigičnoga posla u Splitu gdje je morao gestom jednog kazališnog tragičara pasti u nesvjesticu i time spasiti čitavu situaciju drugoga čina ove potresne igre, u kojoj dominiraju nekakove gospe devetice i g.djice petica i trice Mengottijeve tvornice — povratio se je živ i zdrav u Sinju. Ljudi s mora pričaju; da je on odozdo kô na neki način izmakao, nu mi, poznavajući fizičnu djelatnost ovoga čovjeka ne možemo da vjerujemo u tu okolnost, već ćemo radje konstatirati, da ga je k nama dovukla glasovita sinjska željeznica, Prepuštajući poznijem historičaru razmršenje ove stvari, kako rekomo, on je prispio u Sinj živ, zdrav i rumen kô rumena petrovača jabuka, htijući time dokazati, kako na njegovo patriočno lice ne mogu djelovati ni najtragičnije uloge. —

Nakon iskrcanja na tlo svoga uzornog načelnikstva, prošetao se dvaput sinjskim trgovom, primio poklon najodanijega Johana i trknuvši u samostan bagobjažljivo se ispričao svojoj gesti, koja je na koncu konca prirodjena svim onakovim tragičarima. I počeo je da radi. Reformiše. Nu kako za sada plodove njegova uma neće moći da osjeti šira naša javnost, g. načelnik navijestio je samo ove reformativne poboljšice:

1) Općinski ured iz viših moralnih razloga mora postati centralom svakovrsnog živčeva, a osobito mesa mladih jarčića i ostale četveronožadi. Šefem ovoga odijeljenja imenuje se ravnatelj Ostojić a raspacavanje jaretine na „čerke“ i „čerčice“ povjerava se općinskom listonoši Čajinu.

2) Svi eventualni pršućici koji bi se mogli nalaziti u neposrednoj blizini sobe spomenutoga šefa, moraju se prenijeti na zgodnije mjesto, jer ovakova suhomesnata roba kvarila bi samo efekat friškom i solidnom mesu.

3) U najskorije vrijeme, obdržat će se jedno javno predavanje, gdje će načelnik uz asistenciju Jake Midinjaka govoriti o pojmu morala, općinskim parnicama i političkom transformiranju, dok brat mu Frano raspravljati će o vrijednosti braka sa idealnog gledišta. —

Iz Knina 23./6. 1913.

Naša Visoka Vlada — ne čudite se što nju uzimljem u usta, ali se kod nas ne može u opće pisati, ako nije po srijedi Oaa, njezini službenici dušobrižnici i zastupnici dakle naša Visoka Vlada, koja je u svoje vrijeme potrošila na stotine hiljada kruna za regulaciju Krke a isto toliko za suzbijanje malarije, očigledno zaboravila je na nas, jer

sa vrlo malim novim troškovima, mogla je zadržati ova dva zla, da ne postanu ovako veliki kao što su sada. Kad čovjek ozbiljno raspita stvar izgleda da je istoj namjera izvesti namjeru što nepovoljnije za ovaj nesretni narod, jer se Krka mjesto čistiti zaspilje; najbolji je dokaz taj, da je evo u ovome mjesecu poslje duge suše pala obična kiša, a rijeka se digla iz korita. Šta će biti u Novembru, vidjećemo, ali teško da će tko dignuti svoj glas, jer se za narod baš nimalo niko ne brine. Težaka se smatra, da je dužan samo dolaziti na što kakve izbore, i porez plaćati, a kako živi? — Dakle da se to tiče gospode činovnika i gospode građana, premda ih ovi u nevolji kad kada tješe žale i upućuju, ako sobom donesu prsut, janje ili slično „svome prijatelju“.

Za suzbijanje malarije prvih godina nekoga jada se i radilo. Radi se i sada ali samo naopake. Prije je ljekar išao dva dana u sedmici u sela a ove godine baš kad je morala započeti malarična kura okružni ljekar dobio je dopust od tri mjeseca, sa koga uvjereni smo da se neće ni vratiti, ali nama je drago da bar njega neće uhvatiti groznica jer je otišao na ladanje u Štajerski Graz. Moguće da Vlada misli kad je on zdrav da se ovi ne smiju razboljeti.

Naša vlada koja hoće da bar u nekoliko zakrpi odsustvo ljekara, brigu za očuvanje našega zdravlja povjerila je c. k. inženjeru Rosegu pardon oberinženjeru. Njegovo bistro oko uvidjelo je, da treba napuniti sa finom zemljom bašću vitezova Vujatovića, koja je vrlo rijetko i zimi bila poplavljena i bašća bi napunjena. Zahvaljujući Visokoj Vladi i oberinženjeru Rosegu sada imamo 6250. m² lokve i to u sred varoši na najljepšem ljetnom šetalištu uz obalu rijeke Krke za koju je Visoka Vlada one grdne novce dala. Ovaj oberinženjer učinio je kanal viši nego površina zemlje, u svojoj duljini posrijedi je niži, tako da voda iz njega nikako ne može izaći. Moguće da vlada misli podignuti u Kninu umjetno gojenje malaričnih bakterija u svrhu naučnog istraživanja. Uvjerava nas jedna visoka ličnost da će naš oberinženjer biti premješten iz Knina čim dovrši neke veće radnje; cijeneći njegovu sposobnost mi želimo da bude što prije promaknut, i dobije zaslužno mjesto.

Trogir, dne 7./7. 1913.

Vijesti iz općine Trogirske.

Novi Vrgorac na vidiku. Ovih dana stiglo je ovdje nenadno povjerenstvo Z. Odbora, da izvede reviziju na općini usljed raznih tužaba glede svakovrsnih nereda, zloraba uredovne vlasti, falsifikovanja namirnica, okorišćivanja s obć. imovinam, zanemarenja dužnosti itd. itd.

Kamoristi konsternirani, vide se izgubljeni, jer bude li i malo nadzorne strogosti sa strane Z. Odbora, krak je neizbježiv, posljedice kojega mogle bi zauzeti mnogo veće dimenzije od onih u Vrgorcu.

Pesimisti hoće da vide u toj reviziji neku igru za obsjeniti prostotu, kojom bi se htjelo spasiti nesretnog Madirazu i brata mu Franu, koji rek bi, da prave velike presije i prietnje na stanovite osobe u Zadru, na koje bi — ako je nereda — htjeli svaliti krivnju.

Nadamo se, da g. D.r Ivčević u prvom redu neće nasjesti ovoj mafijskoj igri, jer bi previše bilo s njegove strane, kad bi kao iskreni domorodac popustio, spasavajući upropastitelje svog rodnog grada, koji mu u moralnom, materijalnom, i narodnom pogledu naniješe ogromne štete.

Mi s naše strane preporučili bi opoziciji, da malo odvažnije istupi, te, ne vidi li brzog i željnog uspjeha, upravi svoje osnovane i utvrđene dokazima tužbe drž. odvjetništvu, koje će jednom biti primorano da učini kraj onom stanju stvari.

Obziri treba da prestanu. Zločince neka stigne prst pravde. Dosta je više!

Žalostno je samo, da imade još osoba, koje bi morale držati do svoje časti i poštenja i radi društvenog položaja, a neće da shvate tešku svoju situaciju, i dok je na vri-

jeme ne okrenu legja poznatim zločincima u rukavicama, za nedjela kojih imade dosta dokaza. Veliki dio moralne odgovornosti nosit će i oni. Još je žalostnije, da gg. prisjednici kojima su dobro poznate razne priljavnine, ne povuku, koje im moral i rodoljublje nalažu. Ne dao bog da ih njihova nesmotrenost i tvrdoglavost ne bude koštati obzračne klupe. Svojoj propasti bit će i sami krivi. Bude li pravednosti, na vidiku je novi Vrgorac, koji će zapanjiti i javnost van Dalmacije.

Iz Čavoglava.

U broju 23-em ov. god. „Naprednjaka“ izašlo je nešto, što je našega fra Ćiru podpalilo, pa kao opaljen razljutio se do zla Boga i stao da viče: „Ali neću im ja biti Mendjušić; ako sam bio do sada bedast, pa ih cilu zimu poji vinom i rakijom, a osobito Čavoglavce, eto ti ih djavle! smrde mi ko vrazi jadan ti sam! — dotrao sam 20 hektolitara vina od brata, pa dava vuncutim. Najzad su se pijani tukli putem iz ondašnje krčme fra Ćirine, a sad hoće vuncuti da kažu javnosti, što ja radim. Vidiš ti Čavoglavaca! što im je briga, du sam ja staru „Otarinu“ on to kaže, zapalijo? — što im je briga pak da sam fra Broni s lemozinom svezao glavu; ako se Crkva sruši i ja ću tu biti! što im je stalo! A daštaće trava u grobištu gnjiti, a da je moj konj ne jede, pa ako je moj prasac bio u grobištu i nešto izrovario, ta nije im kosti čačine povadio, još ih je briga, gdje sam po noći! itd. . . . Ala, „Naprednjače“, kog si vraga oniku vatru pustio, pa fra Ćiru opalio! Ta jesi li mu mogao i brk opaliti, da ga ima! Hoće naš sveti fra Ćiro, kako ga zovu žene zvonara i crkvinara!

nego ajmo dalje; Naš fra Ćiro reče ženi Jose Gabele, kad je došla da plati sv. Misu za zdravlje muža Jose: „Ajde moja draga platiti misu, da ti se ne vrati; on je linčina vuncut, hoće da se pača u seoske posle — moja draga ako ti je žestoka narav, to se lako more nać, što si luda, što patiš!“ Ona mu odkreše i svoj put. Molimo fra Ćiru da nam pročita pismo, što je primio od Jose Gabele, pa ćemo svi glasovati s njime bilo ma u kojim izborima. Prepis pisma ostavljen je i izaći će — do potrebe — u „Naprednjaku“ drugom zgođom. Fra Ćiro, da bi nam te Bog poživio i opet da otvoriš oštariju, ali onda valja da pripraviš kolače, kako ti je rekao Roko Prnjak kad je pio u tvojoj krčmi, jer da će te tužiti, što još kolače ne prodaješ. — Koji će vrag piti vino na tašte. Glavnije ostavljamo unaprijed.

Berekin čavoglavski.

Bilješke.

Švabska štampa i balkanski rat.

Kako njemačka štampa — osobito bečka — prati događaje na Balkanu i kakove vijesti primaju sa bojnog polja, svak zna, ko i malo prati i čita takove novine.

Na primjer bečka „Reichspost“, organ pokvarenih austrijskih klerikalaca, donasa takove stvari, da je postao pravi bečki „Witzblatt“.

Prošle nedjelje jedno veselo društvo u Zagrebu (ergo pri čaši piva!) poslalo je bečkoj „Reichsposti“ jedan brzojav pun senzacionalnih vijesti. Tobaže da su neki putnici iz Beograda pripovijedali, kako u prijestolnici srpskoj vlada strašna panika, jer da su pet divizija potpuno uništene, da se sva krivica baca na prijestolonasljednika — koji je poljegovao, a ne zna se kamo; da je Pašić predao demisiju; da će kralj Petar abdicirati i da se je generalštabski kvartier povukao do . . . Mitrovice (to je u Srbiji na hrvatskoj granici!)

Takav su brzojav poslali naši zagrebčani i potpisali ga sa jednim nepoznatim i fantastičkim imenom, a takav je brzojav bečka „Reichspost“ sva sretna publikovala. Ala blamaže!

To je najbolji dokaz koliko su istinite vijesti njemačkih novina o balkanskim događajima i koliko važnosti treba dati ovim trulim novinama. Mora se priznati, da su auktori ove duhovite šale zbilja uspjeli da nasamare medju čitavom štampom gospodu oko „Reichsposta“ i („najdostojnijeg“ im druga poznatog Vagnera.)

Drugi slučaj à la Prochaska? Sigurno se svak još sijeća kako je prošle zime Austrija skoro objavila rat Srbiji, radi toga što je srpska vojska, kad je ušla u Prizren, tobože uvrijedila (skoro rukopipateljno) austro-ugarskog konsula Prochasku. Prve vijesti bile su tako strašne, da je sva njemačka i magjarska štampa savjetovala austr. vladu da se strogo pa čak i oružanim mjerama, postupa protiv kraljevini Srpskoj. A ipak njesu bile poznate još prave činjenice: što je s Prochaskom, je živ ili mrtav, jeli „čitav“ ili . . . nije?! Nije se, što više, znalo ni gdje je! —

Sada imamo jedan novi slučaj, za koga se zna sve: zna se, da su bugarski vojnici prijetili oružjem austrijskom konzulu Zlatku u Seresu; zna se da su poderali austro-ugarsku zastavu, zna se da su isti konzul i njegova obitelj bili zarobljeni od bugarskih vojnika i zatvoreni u tamnicu za punih 8 sati i pušteni tek, kad je isti spomenuti konzul isplatio „kauciju“ od 12.000 kruna!

Sve se to zna, sve je to poznato i Berchtoldu i drug., ali ipak svak šuti; šuti i štampa; jedino koji list spominje i komentira „taj novi običaj“; ali niko se ne bunilo niko ne protestira, niko ne prijete Bugarskoj — ratom. Jer tu je po srijedi Bugarska, ta najnovija saveznica Austrije, a ne slavenska Srbija.

To nam svakako dokazuje da se ni onda nije radilo o uvrijedama sa strane vojnika protiv austrijskog konzula Prochaskeniti o njegovoj „koži“ ili „kesi“ nege htjelo se osramotiti Srbiju pred Evropom.

Tko je pak i u tom ostao sramotan to već svak zna!

Pooštrene kazne. U Splitu je radi demonstracija priredjenih prigodom povratka narodnih vodja sa narodnog zbora u Zadru C. k. viši zemaljski sud u Zadru riješavajuć o prizivu državnog odvjetništva u Splitu u pogledu mjere i vrsti kazne, pooštrio je odmjerenu kaznu i to:

1.) Srećko Ciaska 2) Jordanu Matošiću i 3) Anti Paliniću od 20 dana na 3 mjeseca zatvora. — 4) Berislavu Angjelinoviću 5) Milanu Veži od 21 kr. na 70 kr. globe ili 7 dana zatvora. — 6) Šimi Kovačiću 7) Jurju Pavloviću od 21 kr. globe na 7 dana zatvora 8) Titu ing. Smodlaka od 30 kr. globe na 3 dana zatvora.

Svi su osuđenici pozvani, da 1. VIII. nastupe kaznu.

Vrhovno sudište je povisilo Ujeviću i Bartulici kaznu od 2 na 3 mjeseca.

U Celovcu delegirani Sud u prošli ponedjeljak riješio je D.r Mičića odv. kandidata i c. k. bilježnika Markiza Bonu, koji su bili optuženi radi govora prigodom pobjede balkanskih saveznika. Branio ih je D.r Melko Čingrija. Črstitamo! — a progorniteljima naše saučešće.

Iz mjesta.

Naš list nije mogao kroz ove zadnje dvije sedmice izići, jer je nakon ljetnog odmora naših slagara trebalo štošta urediti u tiskari. Radi razdora na Balkanu, te teških razmirica u našem gradu bilo je ovo izostanje donekle i potrebno, jer je trebalo opreznosti i hladnoće, e da se još jače ne rasplamte strasti. Od sada ćemo izlaziti redovito, uvijek neodvisno kao i do sada, uvijek u interesu opće koristi, napredka i slobode našeg jedinstvenog naroda, pa stalo nas to i nadalje silnih žrtava, redovitih zapljena, progona i globa.

Frimiče se jubilej stote zapljene našeg lista, pak je dužnost svakoga da podupre materijalno i moralno ovaj naš neodvisni i odvažni pokret,

Predbrojnice, osobito one, koji su zaostali s pretplatom, pozivljemo još jednom da vrše redovito svoje dužnosti, ako hoće da osiguraju opstanak ovog našeg potpuno neodvisnog, potpuno slobodnog „Naprednjaka“.

Proti našem uredniku V. Trinajstiću vodi se na mjesnom c. k. okružnom Sudu zbog prestupka u štampi kaznena rasprava. Ovo mu je treća, nebrojivši ostale globe i progone!

U Nedjelju 3. kolovoza, u 10 sati jutrom u dvorani sokola, držati će se sjednica općinskog vijeća.

„Srbadija“ mjesno srpsko pjevačko društvo priređuje izlet u Knin u ovu nedjelju prigodom istupa srpskog Sokola. Za poitanje obavijesti obratit se kod gosp. Nikole Skočića i Dušana Smoljanovića.

Dramatsko društvo Stojkovića prispijelo je u Šibenik i namjerava dati 5—6 predstava u Sokolu. — Preporučamo!

Medju vatrogascima došlo je do teških nesuglasica. Kad su neki htjeli ući u prostorije da kao obično vježbaju, našli su vrata zatvorena, a sluga im je rekao da im po naloga vodje vatrogasaca gosp R. Bulata ne

može otvoriti. Vježbači srditi pošli su k načelniku D.r Krstelju te ga zamolili da učini red. Ovaj je s njima došao pred dvoranu vatrogasaca, a kad se sluga i opet usprotivio da otvori vrata, dao ga je načelnik po redarima otpratiti u zatvor, a vježbačima je naredio da sruše vrata i udju; oni su to učinili te na juriš zauzeli dvoranu.

Krnj-obala u Šibeniku. U ponedjeljak u večer srušio se je jedan dio „čuvene“ drvene obale, ispred novo-sagrađene kuće Bontempo, pod pretiskom nekoliko vreća brašna.

Pitamo vlast kad će doskočiti ovim krnj-obalama, jer jedan dan našem mjestu prijeto pogibelj, ako li se ovome na vrijeme ne doskoći.

Toga radi ovim pozivljemo odgovarajuće da ne čekaju sudnjeg dana krnj-obali.

Na Šubičevcu se danas po podne otvara tek zgradjena lijepa gostiona toliko potrebna našem gradu. Preporučujemo je građanima, koji će tu moći naći — osobito ljeti — naći neopisiv užitak i krasan pogled na naše more.

† Josip L. Bilić. Preminuo je u našem gradu u 70 godinini života. Pokojnik bijaše

od starine član naše Narodne Slavjanske Čitaonice i dobar rodoljub, osobito za mladih dana.

Oporukom je ostavio općini Šibenika 10.000 Kr. da se kamate isplaćuju tripat godišnje siromasima i suviše 15.000 Kr. da se kamatama uzdrži na višim školama jedan vrijedan mladić.

Vrijednom starcu pokoj vječni, a ucviljenoj rodbini naše duboko saučesće.

† **Marija-Druga Bakotić rogi. Bor-ković.** Prošlu subotu raznio se gradom glas, koji je javljao prežalostnu vijest o smrti Marije-Drage Bakotić. Bijaše vrijedna i dobra supruga D.ra Luje Bakotića, advokata u našem gradu.

Pred par mjeseci ode u Beograd da vidi svoga dobrog muža, sa svojom starijom kćeri. Namjera joj bijaše, da se što prije kući povraiti. Muž koji je neizmjereno volio svoju suprugu, zaželi da ista malo u Beogradu otpočine. Napokon se imala povratiti u Šibenik i u tu svrhu ode po nju njezin brat.

Nesreća htjede da je nekim nesretnim slučajem zadobila upalu pluća, i to učini konac njezinom nježnom biću.

Mila i od svakog obljubljenja pokojnica ostavlja za sobom četvero siročadi.

Plemenitoj gospodji neka je laka junačka zemlja u slobodnoj Srbiji, a odličnom suprugu, našem prijatelju, D.ru Luji i ostaloj rodbini najiskrenije saučesće.

Darovaše hrv. muz. društvu „Kolo“ da počaste uspomenu blagopokojnog Ive Pekasa: Paško Rora K 4.; Mate Kronja K 2.; Da počaste uspomenu blagopokojnoga Josipa L. Bilića: Niko Marinković K 2.; Braća Makale K 3.; Krste Iljadica K 2.; Dane Baranović K 3.; Braća Iljadica K 4.; Pere Škarica K 5.; Drago Škarica Kr. 2.

Uprava najljepše zahvaljuje.

Čast mi je javiti p. n. cijenjenom općinstvu, da sam otvorio u „Širokoj Ulici“, u prizemlju kuće R. Vlahov, svoju moderno uregenu

SLASTIČARNICU

opskrbljenu najbiranijim slatkišima, kao što imim predmetima, koji u slastičarnu spadaju: Izragujem na potpuno zadovoljstvo sve vrsti slatkiša prigodom ženidbe, krštenja i t. d.

Preporučam za mnogobrojni posjet i bilježim se 17 **Stevo Mandić.**

PUČKA ŠTEDIONICA

U ŠIBENIKU

sa K 600.000 - jamčevne glavnice.

Prima novac od članova. Najmanji je ulog K 0:50 sedmično, koji traje 4 godine do uplaćene svote od K 104:—, što predstavlja jednu dionicu.

Prima novce na štednju od K 5:— unapred, te ga ukamaćuje sa 4 $\frac{1}{2}$ -5% plaćajući sama rentni porez.

Prima novce u tek. računu, a vrši najtočnije sve naloge vlasnika istih.

Izdaje (samo zajmove članovima) na mjenice, obveznice, uknjižbu i u tek. računu.

12

PIO TERZANOVIĆ

Šibenik

Velika zaliha za ljetnu sezonu

MUŠKIH ODIJELA

Najmodernijeg kroja uz vrlo

umjerene cijene 26-52

NE BOJI SE UTKMICE.

OBJAVA

Čast mi je staviti do znanja mojim štovanim mušterijama i cijenjenom općinstvu da sam moj „Hotel Krka“ premjestio na njegovo staro mjesto, to jest gdje se je u zadnje vrijeme nalazio „Hotel Velebit“ koji sada prestaje.

Preporuča se naklonosti starih prijatelja i cijenjenog općinstva, koji će u „Hotelu Krka“ naći sve najmodernije konforte.

Sa veleštovnjem **FRANE CRLJENKO**

47

Preuzima novčane uloge

te ih ukamaćuje sa

4 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{0}$ - 4 $\frac{3}{4}$ $\frac{0}{0}$

na uložne knjižice.

Dionička glavica 80 milijuna

Središnjica u PRAGU, utemeljena god. 1868.

Pričuvne zaklade 23 milijuna

Živnostenská Banka Podružnica u Trstu

Brzojavni naslov: „Živenstenská“

VIA NUOVA N.º 29.

Telefon: N. 2157 — 1078

IZVRŠUJE SVE BANKOVNE POSLOVE.

20-52

Uloge u TEKUĆEM računu ukamaćuje prema sporazumu.

JADRANSKA BANKA — Podružnica Šibenik

Potpunoma uplaćena glavica K 8.000.000 — Pričuve K 700.000 — Središnjica: TRST.

Podružnice: Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Spljet, Zadar.

Preporuča se za sve bankovne transakcije.

Bavi se eskomptom, kupnjom i prodajom deviza, valuta, kupona i vrijednosnih papira itd., daje predujmove na zaloge, te jamčevine uz garanciju, prima burzovne naloge. — Otvara čekovne račune, prima uložke na knjižice. — Preuzima na unovčenje mjenice, dokumente kao i ine tražbine na:

Austro-Ugarsku, Bosnu i Hercegovinu, Albaniju, Bugarsku, Crnu Goru, Grčku, Rumunjsku Srbiju, Tursku itd.

26-52

Brzojavni naslov: **JADRANSKA — Šibenik.**